

Dosarul nr. 3r-386/2021
2-20165134-01-3r-10122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de către Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Pașa împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, terț Dmitrii Utca cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 30 decembrie 2020, Nicolae Pașa a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești, terț Dmitrii Utca prin care a solicitat anularea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești nr. 173/755 Dfa din 04 decembrie 2020.

Prin hotărârea din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea reclamantului Nicolae Pașa împotriva Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești privind anularea deciziei Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești nr.173/755 Dfa din 04.12.2020, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 septembrie 2021, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat repunerea în termenul de atac a hotărârii și casarea hotărârii contestate cu emiterea unei decizii noi privind admiterea acțiunii (f.d. 54-56).

Prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Nicolae Pașa, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Sorin Corceac, împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, admiterea cererii de repunere în termen a apelului și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 80-81 verso).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de apel, invocând că odată cu depunerea cererii de apel a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, pe motiv că în perioada 13-27 august 2021 a fost plecat peste hotarele țării, iar perioada 27-31 august 2021 au fost zile nelucrătoare, revenind la serviciu din concediul anual la 03 septembrie 2021.

Totodată, reprezentantul recurentului a subliniat că dispozitivul hotărârii 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, nu a fost recepționat la 20 august 2021, fiind în această perioadă peste hotarele țării, astfel a făcut cunoștință abia la 03 septembrie 2021.

La 27 decembrie 2021, Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, a depus supliment la recursul declarat, invocând că informația Inspectoratului General al Poliției de Frontieră din 24.12.2021 denotă indubitabil că la data de 20 august 2021 a fost în imposibilitate de a recepționa dispozitivul hotărârii primei instanței, aflându-se peste hotarele țării.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 octombrie 2021, care a fost expediată participanților la proces la 01 noiembrie 2021 și recepționată de către partea recurentă la 11 noiembrie 2021 (f.d. 82, 83). Astfel, recursul depus de recurent la 25 noiembrie 2021, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul

declarat de către Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului rezultă că Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac, nu este de acord cu încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost declarată inadmisibilă cererea de apel împotriva hotărârii din 03 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul reclamantului, avocatul Sorin Corceac a fost citat pentru a se prezenta la ședința de judecată, fapt confirmat prin avizul de recepție a notificărilor și prin mențiunile din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 41).

Conform art. 218 lit. c) din Codul administrativ, participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, în corespundere cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Art. 232 alin. (1) din Codul administrativ reglementează expres că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă

termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

La caz, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 03 august 2021, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de către apelantul Nicolae Pașa abia la 03 septembrie 2021, deși ultimul a fost citat legal la examinarea acțiunii în prima instanță, fiind reprezentat de avocatul Sorin Corceac și mai mult, a recepționat dispozitivul hotărârii contestate la 20 august 2021 (f.d. 51).

Cu alte cuvinte, chiar și în ipoteza în care avocatul Sorin Corceac nu ar fi recepționat dispozitivul hotărârii, termenul de atac de asemenea urma să înceapă a curge 04 august 2021, adică din ziua imediat următoare a pronunțării hotărârii judecătorești.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că reprezentantul reclamantului, avocatul Sorin Corceac la 20 august 2021 a recepționat dispozitivul hotărârii din 03 august 2021 a primei instanțe, și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Această acțiune procesuală era necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232 alin.(1) coroborat cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului Nicolae Pașa și a reprezentantului avocatul Sorin Corceac, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Or, buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, iar termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale

participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului apelantul/recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Nicolae Pașa, reprezentat de avocatul Sorin Corceac și se menține încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh